

मराठी

ADDAPEDIA

Daily Current Affairs Encyclopedia

27 मार्च 2024

राष्ट्रीय आणि आंतरराष्ट्रीय बातम्या

भारत रोजगार अहवाल 2024

संदर्भ:

- आंतरराष्ट्रीय कामगार संघटनेने (ILO) नुकताच भारत रोजगार अहवाल 2024 जारी केला, ज्याने देशातील रोजगाराच्या स्थितीवर प्रकाश टाकला.
- या अहवालात रोजगाराचा गंभीर कल, क्षेत्रीय असमतोल आणि व्यापक अनौपचारिक क्षेत्राचे वर्चस्व यावर प्रकाश टाकण्यात आला आहे.

प्रमुख निष्कर्ष:

बिघडणारे रोजगार निर्देशक (2000-2018)

- भारताने महत्त्वपूर्ण श्रम मेट्रिक्समध्ये घट पाहिली, जी आढानात्मक रोजगार परिस्थिती दर्शवते.
- तरुणांची बेरोजगारी ही एक महत्त्वाची चिंता आहे, बेरोजगार लोकसंख्येमध्ये जवळजवळ 83% तरुणांचा समावेश आहे.
- बेरोजगार शिक्षित तरुणांचे प्रमाण 2000 मधील 35.2% वरून 2022 मध्ये 65.7% पर्यंत जवळजवळ दुप्पट झाले, जे कौशल्य-नोकरी जुळत नसल्याचा संकेत देते.

आर्थिक संकटात किंचित सुधारणा (2019 नंतर)

- एलएफपीआर, डब्ल्यूपीआर आणि यूआर सारख्या प्रमुख श्रमिक बाजार निर्देशकांनी 2019 नंतर थोडी सुधारणा दर्शविली, परंतु त्यांची स्थिरता संशयास्पद आहे.
- क्षेत्रीय असंतुलन आणि अनौपचारिक क्षेत्रातील वर्चस्व
- बिगरशेती रोजगारामध्ये उच्च वाढ असूनही, हे क्षेत्र कामगारांना पुरेशा प्रमाणात सामावून घेण्यासाठी संघर्ष करत आहे, ज्यामुळे बेरोजगारी कमी होते.
- अनौपचारिक रोजगार कायम आहे, जवळजवळ 90% कर्मचाऱ्यांचा सहभाग आहे.
- कंत्राटीकरण वाढत आहे, नियमित कामगारांच्या अल्प टक्के लोकांना दीर्घकालीन कराराचा फायदा होत आहे, नोकरीच्या असुरक्षिततेला हातभार लावत आहे.

भारतातील अधिक मजबूत रोजगार वातावरणाला चालना देण्यासाठी प्रणालीगत आढानांना सामोरे जाण्याची, रोजगाराच्या बाजारपेठेतील गरजांशी कौशल्ये जुळवणे आणि औपचारिक क्षेत्राच्या वाढीला चालना देण्याची गरज या अहवालात अधोरेखित करण्यात आली आहे.

मराठी

ADDAPEDIA

Daily Current Affairs Encyclopedia

बीमा सुगम

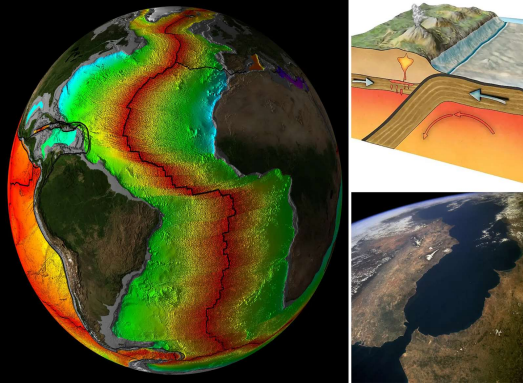
संदर्भ:

- **इन्शुरन्स रेग्युलेटरी अँड डेव्हलपमेंट ऑथॉरिटी ऑफ इंडिया (IRDAI)** ने विमा पॉलिसी खरेदी, विक्री आणि सर्व्हिसिंग तसेच दावे निकाली काढण्यासाठी **बीमा सुगम-एक ऑनलाइन इन्शुरन्स मार्केटप्लेस** स्थापन करण्यास मान्यता दिली आहे.

बद्दल:

- **बीमा सुगम** हे विमा कंपन्यांसाठी त्यांची उत्पादने विकण्यासाठी **ई-कॉमर्स व्यासपीठ** आहे.
- हे **एकाच छताखाली जीवन आणि जीवनेतर विमा उत्पादने ऑफर करणाऱ्या सर्व** कंपन्यांना ऑनबोर्ड करेल.
- विमा सुगमचे उद्दिष्ट पॉलिसीधारकांसाठी **'एंड-टू-एंड'** डिजिटल प्रवास प्रदान करणे आहे, ज्यात विमा पॉलिसी खरेदी करणे, नूतनीकरण करणे, दावा सेटलमेंट्स, पोर्टेबिलिटी आणि तक्रार निवारण यांचा समावेश आहे.
- मार्केटप्लेस सर्व विमा भागधारकांसाठी एक-स्टॉप सोल्यूशन म्हणून काम करते, संपूर्ण विमा मूल्य श्रृंखलामध्ये पारदर्शकता, कार्यक्षमता आणि सहयोगाला प्रोत्साहन देते.

अटलांटिक "रिंग ऑफ फायर"

संदर्भ:

पोर्तुगालमधील शास्त्रज्ञांनी केलेल्या अलीकडील अभ्यासात **स्पेन आणि मोरोक्को** यांच्यातील **जिब्राल्टर सामुद्रधुनीच्या खाली एक सबडक्शन झोन उघड झाला आहे, ज्यामुळे दूरच्या भविष्यात अटलांटिक महासागर हळूहळू अदृश्य होऊ शकतो.**

प्रमुख निष्कर्ष:

- अभ्यासातून असे दिसून आले आहे की **आफ्रिकन प्लेट हळूहळू युरेशियन प्लेटच्या खाली ढकलत आहे**, एक प्रक्रिया सुरू करत आहे ज्याला अंतिम टप्प्यात पोहोचण्यासाठी **अंदाजे 20 दशलक्ष वर्षे लागू शकतात.**
- आफ्रिकन प्लेट सध्या युरेशियन प्लेटच्या खाली कमी होण्याच्या सुरुवातीच्या टप्प्यात आहे, **ज्यामुळे जिब्राल्टर सामुद्रधुनी हळूहळू अरुंद होत आहे.**
- प्रक्रिया चालू असताना, अटलांटिकमध्ये **"रिंग ऑफ फायर"** नावाची नवीन सबडक्शन प्रणाली तयार होईल.
- **रिंग ऑफ फायर सुरुवातीला अंदाजे 125 मैलांचा विस्तार करेल आणि अखेरीस त्याची लांबी 500 मैलांपेक्षा जास्त होईल, परिणामी अटलांटिक महासागर बंद होईल.**

रिंग ऑफ फायर:

- **"रिंग ऑफ फायर"** ही टेक्टोनिक प्लेट्सची एक साखळी आहे जी त्यांच्या जंक्शनवर एकमेकांशी आदळते.
- **सबडक्शन झोन पृथ्वीवरील त्या भागांना चिन्हांकित करतात जेथे दोन क्रस्टल प्लेट्स एकमेकांच्या खाली सरकतात, ज्यामुळे लाखो वर्षांमध्ये महत्त्वपूर्ण भूवैज्ञानिक बदल होतात.**
- ही भूवैज्ञानिक प्रक्रिया अत्यंत संथ असताना, **लाखो वर्षांपासून होत**

मराठी

ADDAPEDIA

To get free Live Classes,
Materials Scan this QR Code &
Download our Adda247 App

Daily Current Affairs Encyclopedia

असताना, अभ्यास आपल्या ग्रहाच्या संभाव्य भविष्यातील भूगोल आणि त्यास आकार देणाऱ्या शक्तिशाली शक्तींबद्दल आकर्षक अंतर्दृष्टी प्रदान करतो.

स्मारकांना सूचीतून हटवणे

संदर्भ:

- भारतीय पुरातत्व सर्वेक्षण (ASI) ने 18 मध्यवर्ती संरक्षित स्मारके ज्यांना याआधी "न शोधण्यायोग्य" म्हणून वर्गीकृत करण्यात आले होते त्यांना सूचीतून काढण्याचा निर्णय घेतला आहे.
- या स्मारकांना यापुढे ASI कडून संवर्धन, संरक्षण किंवा देखभाल मिळणार नाही आणि त्यांच्या जवळील क्रियाकलापांना काही निर्बंधांपासून मुक्त केले जाईल.

सूचीतून काढण्याचे कारण

- ASI ने या 18 स्मारकांना राष्ट्रीय महत्त्व नसल्यामुळे त्यांना यादीतून काढून टाकण्याचा पर्याय निवडला आहे. हटवण्यामुळे प्रभावित झालेल्या काही उल्लेखनीय स्मारकांमध्ये हे समाविष्ट आहे:
  - हरियाणातील मुजेस्सर गावात कोस मिनार क्र.13
  - दिल्लीतील बाराखंबा स्मशानभूमी
  - झाशी जिल्ह्यातील गनर बुर्किलची कबर
  - लखनौमधील गौघाट येथील स्मशानभूमी
  - वाराणसीतील तेलिया नाला बौद्ध अवशेष

बद्दल:

- राष्ट्रीय महत्त्व असलेल्या स्मारके आणि पुरातत्व स्थळांचे संरक्षण आणि जतन करण्यासाठी ASI जबाबदार आहे.
- हे कर्तव्य प्राचीन स्मारक संरक्षण कायदा, 1904 आणि प्राचीन स्मारके आणि पुरातत्व स्थळे आणि अवशेष कायदा, 1958 (AMASR कायदा) यांसारख्या कायद्यांद्वारे अनिवार्य आहे.

BILINGUAL
ADDAPEDIA
e-Books

NATIONAL |
INTERNATIONAL |
REGIONAL |
STATE SPECIFIC
CURRENT AFFAIRS
CURATED NOTES

IMPORTANT FOR ALL COMPETITIVE EXAMS

मराठी

ADDAPEDIA

Daily Current Affairs Encyclopedia

बंदिवान हत्ती (हस्तांतरण किंवा वाहतूक) नियम, 2024

संदर्भ:

- केंद्रीय पर्यावरण मंत्रालयाने अलीकडेच बंदिवान हत्ती (हस्तांतरण किंवा वाहतूक) नियम, 2024 जाहीर केला.

महत्त्वाचे मुद्दे:

वन्यजीव संरक्षण कायदा (WPA), 1972

- वन्य आणि बंदिवान अशा दोन्ही हत्तींना WPA अंतर्गत शेड्यूल 1 प्रजाती म्हणून वर्गीकृत केले आहे, त्यांना पकडणे किंवा व्यापार करणे प्रतिबंधित आहे.
- WPA च्या कलम 12 मध्ये वन्य प्राण्यांना इजा न करता शिक्षण, वैज्ञानिक संशोधन आणि लोकसंख्या व्यवस्थापन यांसारख्या विशिष्ट हेतूसाठी अनुसूची I नुसार प्राण्यांच्या लिप्यंतरणाची परवानगी मिळते.
- बंदिवान हत्ती, त्यांच्या ऐतिहासिक भूमिकांमुळे, एका विशेष श्रेणीमध्ये येतात परंतु ते कठोर हस्तांतरण नियमांच्या अधीन असतात.
- WPA चे कलम 40(2) चीफ वाइल्डलाइफ वॉर्डन (CWW) कडून बंदिस्त हत्तींचे संपादन, ताबा आणि हस्तांतरणासाठी लेखी परवानगी अनिवार्य करते.
- 2021 मधील दुरुस्तीने धार्मिक किंवा इतर कारणांसाठी हत्तींच्या हस्तांतरणास परवानगी दिली.
- बंदिवान हत्ती (हस्तांतरण किंवा वाहतूक) नियम, 2024, आंतरराज्य आणि आंतरराज्य हस्तांतरणासाठी तपशीलवार प्रक्रिया.
- राज्य आणि केंद्रशासित प्रदेश CWW ला हत्तीची देखभाल करण्याची मालकाची क्षमता आणि त्याचे कल्याण यांसारख्या घटकांचा विचार करून अशा हस्तांतरणास मान्यता देण्याचे किंवा नाकारण्याचे अधिकार आहेत.
- MoEFCC च्या इलेक्ट्रॉनिक मॉनिटरिंग ॲप्लिकेशनमध्ये हस्तांतरणासाठी हत्तींचे अनुवांशिक प्रोफाइल आवश्यक आहे.
- हस्तांतरण अर्ज हे डेप्युटी कंझर्वेटर ऑफ फॉरेस्ट (DCF) कडे सबमिट केले जाणे आवश्यक आहे, जो CWW कडे मंजूरी किंवा नकार देण्यासाठी अग्रेषित करण्यापूर्वी चौकशी आणि पडताळणी करतो.

Copyright © by Adda247

All rights are reserved. No part of this document may be reproduced, stored in a retrieval system or transmitted in any form or by any means, electronic, mechanical, photocopying, recording or otherwise, without prior permission of Adda247.